

Titel: Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter I, stk. 19

Citation: "Fortegnelsen over Trykkefrihedens Skrifter I, stk. 19", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71*, Kanneworff, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-4_001-shoot-workid4_001_013.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fortsættelse af Fortegnelsen paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, hvor de sælges, hvad de koste, og hvor mange Ark de indeholde.

Med en kort Erindring

om et hvert Skrift.

Nittende Stykke.

Kjøbenhavn 1771.

Tilkiøbs hos KANNEWORFF i Silkegaden No. 66.

2

Anmeldelse.

Hr. Etats-Raad og geheime Archivarius Jacob Langebeck, giver med det første under Pressen en Samling af Middel-Alderens latinske Skrifter i den danske og norske Historie, under Titel af Scriptorum Rerum Danicarum Medii Ævi, hvoraf de fleste hidindtil have været utrykte, og hvorpaa han antager Subscription. Værker vil udgjøre een, to eller flere Tomer in Folio, og vil hver Tome komme til at koste imellem 3 a 4 Rd. paa beste Trykpapir, og 5 a 6 Rdlr. paa Medianpapir. De som forlange nøiere at underrettes om Værkets Beskaffenhed og Indhold, kan hos ovenmeldte Hr. Etats-Raaden bekomme et derom trykt Avertissement, hvorudi opregnes en Samling af 209 saadanne gamle Scriptorum, som udi Værket skal indeholdes; naar denne latinske Samling først udkommer, lover Hr. Etats-Raaden os, foruden sine andre Arbejder, en lige Samling af nogle danske, islandske og tydske Skrifter, alle af Middel-Alderen, og medhørende til Kilderne i vor nordiske Historie, som han med megen Flid og Omkostning har tilveiebragt sig, og endnu samler paa; de som kunde have nogle gode Erindringer til dette Værk henhørende, at give Forfatteren, dem vil han med megen Taknemmelighed imodtage, naar han derom i Tide bliver underrettet.

3

No. 264.

Christlige Tanker til enhver Dag i Maanednen. Følgende ved den Udgivelse i Aaret MDCCXI. af Evangelii Sædelære, beskrevet af Hr. R. Lucas Doctor Theologiae. Af det Engelske oversat paa Dansk ved Jørgen Rosenkilde, S. S. Minister. Candidato. Kjøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele. Sælges og paa Børsens Boglader og hos Kannevorff i Silkegaden No. 66. for 13 β. stor 6 Ark i 8vo.

Disse christlige Tanker om Troen, om Verdens Foragt, om Døden, om den yder-

4

294 ste Dom, om Helvede, om Paradis & c. ere i alt 30 i Tallet. Til Slutning er tilføjet Erke-Biskop Tillotsøns Brev til een af sine syge Venner, som var angreben af en ulægelig Sygdom.

No. 265.

, *Luxdorphs Samling af trykkeri-medens Skrifter 1770-1775. Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71, 1771*

Erfaringer i Rosenborg-Hauge den Dag de opsatte Forfrisknings-Telter, meddeelte af en agtsom Tilhører. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Johan Rudolph Thiele, boende i Peder Hvitfeldtstræde. Sælges paa samme Steder som næst foregaaende for 8 Skilling, stor 2 Ark i 8vo.

Er et ikke ilde skrevet satyrisk Digt over nærværende Tidens forefaldende Forandringer, hvis Forfattere uden Tvivl har bedre Hierne end Hierte.

No. 266.

Samlinger, udgiven af Peter Friderich Suhm, I. Bind II. Stykke. Kiøbenhavn 1771, trykt hos Brødrene Berling, boende i Pilestrædet. Sælges sam-

5

295 mesteds og i den Mummiske Boglade for 12 Skilling, stor 10 Ark i 8vo.

Dette andet Stykke indeholder Historien af den danske Agerdyrkning og Landvæsen, indtil Kong Haralds Død Aar 1080. Denne Afhandling er ikke allene meget lærd, men ogsaa meget nyttig; efter denne følger blandede Tanker, hvor denne lærde Forfattere nøiere forklarer sin Mening angaaende det, han i første Stykke af denne Samling havde udladt sig med om Helved-Straffens Evighed. Han giver og nogle gode Betænkninger over de Folk, der tale og skrive saa meget om Moralen og Pligterne, samt over Forfatterne af Skandskrifterne, den forhexede Nisse, Pilati Dom, Geddebukken og flere. Til Slutning er en Efterretning om Skrifter, henhørende til den gamle Historie.

No. 267.

Om Irlands Huusholdning og Handel

med fede Vahre, samt om Hamborgs Kiødrøgning med videre. En Afhandling kronet af det kongelige danske Landhuus-

6

296 holdnings-Selskab, ved Christian Martfeldt, Medlem i bemeldte Selskab. Kiøbenhavn 1771, trykt hos August Friderich Stein. Sælges hos Forfatteren boende anden Dør fra Assistentz-Huset, saa og hos Kannevorff i Silkegaden No. 66. og hos Rothe i No. 8. paa Børsen for 3 Mark, stor 8 Ark i 8vo, med tvende Kobbere.

Den Maade paa hvilken baade Korn- og fede Vahre, som skal gaae ud til Fremmede, bliver bevaret her i Landet, er een af de betydelige Mangler i Danmarks Huusholdning, da Meel og Gryn paa lange Reifer bedærvs om Bord, og undertiden hele Ladninger saltet Kiød, som endog paa kongelig Regning skulde gaae til vore vestindiske Øer, ere blevne styrtede i Havet kort efter Ankomsten til Landene; hvor stor en Nødvendighed var det derfor ikke, at det Almindelige blev underviist og oplyset om en rigtigere Behandlings-Maade, ved hvilken saa megen Forraad af fede Vahre kunde bevares. Hvor megen Tak fortjener ikke Forfatteren af sine Landsmænd, for den Om-

7

297

hyggelighed, med hvilken han har erhvervet sig Kundskab paa sine Reiser om de allernødvendigste, de allernyttigste Ting, som ellers de andre saa kaldte Oeconomisens Dyrkere paa deres Reiser aldrig have tænkt paa, i det mindste har ingen anden i ringeste Maade ladet sig mærke dermed. Indholdet af dette overmaade nyttige Skrift, og som ingen Proprietair uden Skam kan undvære, er en fuldkommen Underretning om en bedre Omgang med Kalvefedningen, det voxne Qvægs Fedning, med Slagtningen, Nedhugningen, Saltningen, Kiødets Ompakning, Presning og endelige Indpakning, Nyttens af Blodet, Huden, Hornene, Haarene, Hovedet og alle Indvoldene; om Svinene, Svinefedningen og øvrige Behandling; om Smørrets Behandling, øg endelig om Hamborgs Kiødrøgning.

No. 268.

Det danske Ophir, eller Beskrivelse over de Danske tilhørende Guld-, Sølv-, Kobber-, Mineral- og andre Aarer, saavel uden for, som her i Riget, samt hvor det findes. Indleveret til Baron von

8

298 Bernstorff til Forestilling for Kongen Anno 1767 den 4 Junii, af Junior Philopatris. Nu til alles Efterretning begyndt i Junior Philopatris 1 Deel 5 Afhandling 1770 den 22 December, og 2 Deel pag. 13 og 14, her videre fortsat efter Løfte samme Steder, trykt 1771. Sælges hos Kannevorff i Silkegaden No. 66., paa

Bogladen No. 8. paa Børsen og hos Løve i Myntergaden for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Forfatteren af dette Skrift er Rosenlund, den samme, som under Navn af Junior Philopatris har givet os saa mangfoldige Beviis paa sit arme Hoveds urigtige Forfatning, og det synes ligesom hans Svaghed tager til med Varmen, det var derfor uden Tvivl raadeligt, at nogle af hans Venner overtalte ham til at søge til et koldere Clima, for at see hans Helbred restitueret. At fortælle Læserne alt hvad han her skriver om den tydske Skribent Tacitus, Krabben-Eilands ædle Mineralier, det Guld og Sølv, som de Gamle har kaldet Liggendefæe, de 3de Guld-Aarer paa

9

299

St. Croix m. m., vilde kun til liden Nytte opvække hos Læserne en ynksom Latter.

No. 269.

Anders Christensens Betænkninger over de i Aaret 1768 fra General-Landvæsenets Collegium forelagte 5 Spørsmåale. Kiøbenhavn 1771, trykt i det kongelige Universitets Bogtrykkerie hos A. H. Godiches Efterleverske. Skienket til den kongelige Opfostrings Stiftelse, og sælges hos Hr. Syndicus Lunding for 10 Skilling, stor 2 1/2 Ark i 8vo.

De forelagte Svørsmåale, som her blive besvarede, vare af følgende Indhold: 1) Hvorledes Hoveriet best kunde bestemmes og reguleres paa de Steder, hvor det af gyldige Aarsager ikke kunde aldeles afskaffes m. m.? 2) Om ikke Tiendetagerne skulde i Mindelighed være at formaae til, at lade Bonden selv beholde Korntienderne i Kierven, og i dets Sted modtage dem i Skieppen m. m. 3) Hvorvidt der i Følge Forordningerne er avanceret med Fælledskabets Ophævelse? hvilke Hindringerne ere for sam-

10

300 mes Iværksættelse, i sær naar det kuns gielder om Fælledskab imellem Bye og Bye m. m. 4) Hvilke Proprietairer eller andre Jordegods-Eiere, enten allerede have givet eller ere at formaae til at give deres Bønder Arvefæster, og hvorledes de i saa Fald agtede at indrette samme. 5) Hvorledes den i Svang gaende Misbrug, at Bøndernes Tienstefolk blive lønnede med Korn i Steden for Penge, og fordre mere Løn, end tilladt er, best kunde hæves, samt hvad Tienstefolkenes Løn efter nærværende Tider burde fastsættes til? og om det ikke var tienligt, at Skiftetiden blev paa Landet enten 1 December og 1 Junii, eller 1 Januar. og 1 Julii, eller kuns en Gang om Aaret den 1 Januar. og endelig 6) hvorledes Landeveiene til mere Varighed kunde sættes i Stand og vedligeholdes. — Alle disse Spørsmåale besvarer denne gode Anders Christensen, som man burde vente det, af een paa sin Fordeel nøie seende Proprietair; og intet holder han for mere umueligt eller ubilligt, end at bestemme eller afskaffe Hoverie.

11

301

No. 270.

Erklæring paa de Poster, som 1768 af General-Landvæsenets Collegium bleve forelagte Proprietairerne, at give sin Betænkning over. Kiøbenhavn 1771, trykt i det kongelige Universitets Bogtrykkerie hos A. H. Godiches Efterleverske, ved Frid. Christ. Godiche. Skienket til Opfostrings Stiftelsen, og sælges paa samme Sted som næst foregaaende for 1 Mark 4 Skilling, stor 5 Ark i 8vo.

Dette er en anden Proprietairs Betænkning over samme Spørsmåale, som i næst foregaaende ere besvarte. Denne gode Mand grunder sine Modsigelser paa Herregaarders og Hoveriets lovlige Oprindelse, paa denne Indretnings Stadfæstelse af Regieringen, søger at vise Nyttens af nærværende Indretning for Huusbonden, for Bønderne og for Staten; han betragter Landvæsenets nærværende Flor i Danmark imod dets forrige Forfald ved Christian den 5tes Tid; Proprietairernes anvendte Flid og Bekostning til Landvæsenets Forbedring; de skadelige Følger af en Velmeent Forandring; Vanskeligheder-

12

302 ne ved Hoveriets Indskrænkelse, og de mangfoldige Uleiligheder deraf kunde flyde, i Henseende til Proprietairernes Sikkerhed for deres store Penge-Afgifter og Regieringens Sikkerhed for Skatterne. Vanskeligheden og Umueligheden i at bestemme Hoveriet, og viser med megen Omhyggelighed Fordelen af et ubestemt Hoverie. Han viser de falske Grunde, som anføres for en Forandrings Nødvendighed, da man anseer Jorden, Bonden driver og lever af, som den var hans egen. Han glemmer heller ikke at erindre, at der findes mange fattige Selv-Eiere og Hovfrie Bønder, at de Lande, hvor Hoverie gjøres, udføre det meste Korn, og formener at Kornpriserne vilde forhøies ved Hoveriets Afskaffelse m. m., og paa denne Maade besvarer

han med lige mægtige Indvendinger alle de forelagte Spørsmåale om Tienden, og Fælledskabets Ophævelse. Imod Landeveienes Istandsættelse har han ikke saa meget at erindre, saasom han formoder, at det vil skee paa Bøndernes Bekostning.

No. 271.

Aftens-Promenader, eller Samtale imellem Prudentius og Simplicius, om For-

13

303

bud at brænde Brændeviin af Rug og Byg i 2de Aar, som et sikkert Raad imod høie Kornpriser, samt om Kornbrændeviins og Sukkerbrændeviins forskellige Dyder og Qualiteter. Kiøbenhavn 1771. Skienket til Opfostrings Stiftelsen, og sælges sammesteds, som de 2de næst foregaaende Skrifter for 1 Mark, stor 3 1/2 Ark i 8vo.

Indholdet er efter Titelen, og ikke uværdigt at læses, dog er Forfatteren meest overflødig i at berømme og bevise Sukkerbrændevinets Fortrin for Kornbrændeviin, og heri har han og i alle Slags Henseende største Ret, thi det var at ønske, at det kunde blive mueligt, at i det mindste her i Byen ikke blev brændt andet eud Sukkerbrændeviin, og at faae al Kornbrænden forbudet.

No. 272.

En liden Paqve, funden paa Veien fra Slottet til Rosenborg-Hauge, af følgende Indhold: Sandheds Ord af en sand Patriot, til Trods for den danske Regie-

14

304

rings Fiender. Samt et aldeles umærkværdig Svar paa et Brev fra en Søster til sin Broder. Kiøbenhavn 1771, trykt og findes tilkiøbs hos J. R. Thiele. Sælges og paa Børsens Boglader, og hos Kanneworff i Silkegaden No. 66. for 6 Skilling, stor 1 1/2 Ark i 8vo.

Det ene med det andet af det, der indeholdes i dette Skrift, er ikke andet end noget sammenvævet Tøi, som ingen kan forstaae, Sprog af Bibelen, vellystige Østers, Sandheds Hiertestyrkning, det Slim og Skum der udspyes af Hospitals-Vuggen m. m. ere de vittige Træk der krydre disse Blade. Forfatteren har vildet skrive noget, men ikke været ret eens med sig selv, om hvad det skulde være; os er det i det mindste ganske umueligt, at give Læseren Udtog af Indholdet.

No. 273.

Forsøg til en Tractat angaaende den danske Søe-Ret, indeholdende den fjerde Bog af Kong Christian den Femtes danske og norske Lov, med Summarier, Pa-

15

305 raleller og Anmærkninger, ved C. D. H. J. U. D. Kiøbenhavn 1771, trykt paa Johan Gottlob Rothes, kongelig Hofog Universitets-Boghandlers Bekostning, og findes tilkiøbs i hans Boglade No. 8. paa Børsen for 3 Mark 8 Skilling, stor 26 Ark i 8vo.

Denne Afhandling er Ilgesom alt hvad vi have af denne berømmelige Doctor Hedegaard, med megen Flid, megen Kundskab og megen Nøiagtighed udført, og kan ikke andet end være til megen Nytte for de til Søes Handlende og paa Koffardie Farende, som den og egentlig og allene angaaer.

No. 274.

En allegorisk Drøm om betydelige Ubetydeligheder.

Jeg stod bag Rabners Ryg, og saae hans Skygge an.

Jeg tænke snilde Mand! — og heraf blev en Plan.

16

306 Kiøbenhavn 1771, trykt hos Borups Efterleverske, boende i Helliggeist-Strædet. Sælges sammesteds, saa og hos Løve i Myntergaden og paa Stadens Boglader for 4 Skilling, stor 1 Ark i 8vo.

Dette er atter et af det Slags Skrifter, der kunde behøve Commentarier for at forstaaes, i Fald der ellers skal

, *Luxdorps Samling af trykkerihedens skrifter 1770-1775. Fortegnelsen bind 1, Fortegnelse paa alle de Skrifter som Trykfriheden har givet Anledning til, stk. 1-24, anm. nr. 1-332, dækkende 14.09.70-13.09.71, 1771*

være nogen Forstand deri. Forfatteren snakker noget om Muelighedernes Land, om Vanskelighederne at komme dertil, om de 5 fordærvede Sandser m. m. og ender omsider med en Sang, hvoraf man kan see at Forfatteren vel kan gjøre Vers, naar en anden gav ham noget at gjøre dem af.

(Fortsættelsen følger.)

NB. Disse 274 Skrifter udgør i alt 862 $\frac{3}{8}$ Arkkoster 33 Rixdaler og 4 Skill.